

Beskrivning av forskararbetsgrupperna

1. Afghanistan

Inom ramen för Sveriges strategi för Afghanistans strävar FBA efter att förbättra förutsättningarna för aktörers deltagande och inflytande i fredsprocesser, samt öka förmågan att hantera och förebygga konflikter. FBA:s arbete främjar inkluderande dialoger mellan afghanska aktörer och mellan Afghanistan och övriga världen. Insatsen omfattar stöd till dialoger som främjar demokratiskt utrymme och mänskliga rättigheter och syftar till att uppnå en hållbar och inkluderande politisk lösning i Afghanistan. FBA stöttar också det afghanska civilsamhället (särskilt kvinnors rättigheter och människorättsgrupper).

Medlemmar i forskararbetsgruppen för Afghanistan bör ha erfarenhet avseende icke-statliga aktörer, Afghanistans historia, mänskliga rättigheter och det civila samhället i Afghanistan.

2. Afrika (regionalt fokus)

Inom ramen för Sveriges strategi för regionalt utvecklingssamarbete med Afrika 2022–2026 har FBA i uppdrag att stärka den regionala kapaciteten för hållbar fred. Verksamheten bör stödja den afrikanska freds- och säkerhetsarkitekturens (APSA) institutionella ramverk samt aktörer, initiativ och processer som kompletterar APSA. När det gäller FBA:s tematiska områden fokuserar FBA på kvinnor, fred och säkerhet agendan samt på dialog och fredsprocesser. FBA stöder också tematiska områden som avvapning, demobilisering och återanpassning av kombattanter (DDR) samt ledarskap.

Medlemmar i forskararbetsgruppen för Afrika bör ha erfarenhet av och forskningsbakgrund inom kvinnors deltagande, DDR, demokratiskt ledarskap och konfliktlösning.

3. Colombia

Inom ramen för Sveriges strategi för Colombia bidrar FBA till att stärka förutsättningarna för det demokratiska genomförandet av en förhandlad fred, stärka förutsättningarna för fredsbyggande och ökad institutionell kapacitet samt ökad jämställdhet, inklusive möjligheterna för lika deltagande i det konfliktförebyggande arbetet. FBA har arbetat i Colombia sedan 2017 och driver närvarande fyra insatser i landet: stöd till en inkluderande fredsprocess, jämställdhetsintegrering och kunskapshantering inom återanpassning, demokratisk styrning, samarbete och civil kontroll av säkerhetssektorn samt jämställdhetsintegrering inom fredsbyggande institutioner.

Medlemmar i forskararbetsgruppen för Colombia bör ha en forskningsbakgrund inom colombiansk historia, demokratisering i landet, miljösäkerhet, säkerhetssektorreform samt relationer mellan icke-statliga aktörer/militären och det civila samhället.

4. Demokratiska republiken Kongo (DRK)

Inom ramen för Sveriges strategi för DRK har FBA för närvarande insatser i landet är inriktade på jämställdhet; unga, fred och säkerhet; klimatsäkerhet; och rättsstatsuppbyggnad, med geografisk inriktning på Kivu-provinserna och Kinshasa. FBA stöder ett nätverk med ungefär 75 statliga och icke-statliga aktörer i ett inkluderande fredsbyggarnätverk med fokus på jämställdhetsintegrering. I samarbete med ungdomsministeriet stöder FBA framtagandet av en nationell handlingsplan för agenda 2250. FBA har arbetat i DRK sedan 2015 och har under 2023 inlett ett arbete med fokus på klimatsäkerhet i östra DRK tillsammans med experter på området.

Medlemmar i forskararbetsgruppen för DRK bör ha erfarenhet av DRK, med fokus på jämställdhet, tillit, institutionellt förtroende, unga, fred och säkerhet, fredsbyggande och klimatsäkerhet.

5. Irak

Inom ramen för Sveriges strategi för Irak bidrar FBA:s verksamhet till att förbättra förutsättningarna för hållbar fred, social sammanhållning och inkluderande samhällsstyrning. Bidraget syftar till att stärka tilliten mellan lokala myndigheter och det civila samhället och förbättra förutsättningarna för inkluderande samhällsstyrning i Irak. FBA stöttar en inkluderande process baserad på deltagande för att genomföra agendan för unga, fred och säkerhet. Med sin irakiska partner Irfad främjar FBA även förbättrad insyn och deltagande i lokal samhällsstyrning.

Medlemmar i forskararbetsgruppen för Irak bör ha erfarenhet av forskning inom social sammanhållning, demokratisk styrning och uppbyggnad av institutionellt förtroende.

6. Liberia

I enlighet med Sveriges strategi för Liberia ska FBA bidra till stärkta förutsättningar för mänskliga rättigheter, demokrati och rättsstatsuppbyggnad samt stärkta förutsättningar för hållbar fred och social sammanhållning. FBA:s arbete i Liberia är inriktat på säkerhetssektorreform, dialog och fredsmedling samt rättsstatsuppbyggnad.

Forskararbetsgruppen för Liberia kommer att fokusera på demokratisk styrning, fredsbyggande, skapande av tillit, säkerhetssektorreform och relationer mellan militären och det civila samhället. Medlemmarna i forskararbetsgruppen för Liberia bör ha en ingående kunskap om Liberias politiska och sociala förhållanden.

7. Mali

I enlighet med Sveriges strategi för Mali ska FBA:s arbete främja ett ändamålsenligt och inkluderande genomförande av fredsavtalet och de nationella reformprocesserna samt stärka samarbetet mellan nationella och regionala nivåer. Arbetet är bland annat inriktat på att stödja kvinnors deltagande i freds- och försoningsprocesser samt att genomföra FN:s resolution 1325 om kvinnor, fred och säkerhet. Stöd ges också till genomförandet av den försoningsstrategi som är inriktad på regionala konfliktlösnings- och försoningsmekanismer.

Medlemmarna i forskararbetsgruppen för Mali bör ha ingående kunskaper om Malis sociala, politiska och ekonomiska förhållanden, med fokus på demokratisk styrning, kvinnors självbestämmande, fredsbyggande och försoning.

8. Myanmar

I Myanmar strävar FBA efter att stötta formella institutioner på nationell nivå, med fokus på MoFUA (NUG), TCWG (NUCC) och organisationer i det civila samhället som är engagerade i den konstitutionella processen. FBA främjar informationsutbyte på regional nivå för att berika den nationella dialogen och möjliggöra samarbete mellan dessa olika nivåer. Dessutom bidrar FBA till kapacitetsuppbyggnaden av Karenni State Consultative Council (KSCC) och Karenni State Progressive Party (KNPP) när det gäller demokratisk rättighetsbaserad styrning och rättsstatens principer. Därigenom bidrar FBA till att en demokratisk och rättighetsbaserad förvaltningsstruktur införs i stora delar av Karennistaten i linje med de nyligen antagna 'tillfälliga arrangemang' som kan jämföras med en provisorisk statsförfattning.

Medlemmar i forskararbetsgruppen för Myanmar bör ha forskat om demokratisk styrning, rättsstatsuppbyggnad, fredsdiallog och demokratiskt ledarskap med avseende på Myanmar.

9. Palestina

I enlighet med Sveriges strategi för Palestina ska FBA främja inkluderande fredsbyggande processer, med särskilt fokus på kvinnor och unga. I partnerskap med strategiska lokala och internationella aktörer strävar FBA efter att stärka förhandlingstekniken och inkludera ungas perspektiv och jämställdhetsperspektiv i förhandlingarna.

Medlemmar i forskararbetsgruppen för Palestina bör ha inriktning på unga, fred och säkerhet, organisationer i det civila samhället, kvinnors självbestämmande och fredsbyggande/konfliktlösning i Palestina.

10. Somalia

Det har inte funnits någon enhetlig säkerhetssektor i Somalia på flera decennier. Förtroendet för säkerhetsaktörer är lågt och både milisgrupper och nationella säkerhetsstyrkor har anklagats för övergrepp mot civila. FBA arbetar för att det ska vara möjligt att genomföra inkluderande och hållbara reformer av säkerhetssektorn. Målet är att bygga upp en fungerande säkerhetssektor som kan utöva kontroll över hela landet och garantera medborgarnas trygghet. FBA strävar efter att förbättra möjligheterna för kvinnor och unga att delta i freds- och statsbyggande processer.

Medlemmar i forskararbetsgruppen för Somalia bör ha ingående kontextuell kunskap om Somalias historia och politiska etnografi i det nationella och regionala sammanhanget.

11. Ukraina

Genom sin långvariga närvaro i Ukraina har FBA etablerat sig som en viktig utvecklingskraft på lokal, regional och nationell nivå, såväl som ett svar på krisen i spåren av Rysslands invasion i februari 2022 som för att bidra till de långsiktiga behoven. Sedan 2014 driver FBA projektet *Local Self-Government and the Rule of Law in Ukraine*, vars övergripande syfte är att stärka

rättsstatens principer vid tillhandahållande av samhällsservice på lokal nivå och att öka lokala och nationella aktörers kapacitet att hantera problem i samband med konflikten i östra Ukraina. Mot bakgrund av det fullskaliga kriget och dess konsekvenser har FBA tillsammans med lokala samarbetspartner i Ukraina utvecklat ett antal nya aktiviteter. Med det övergripande syftet att stärka motståndskraften hos offentliga institutioner när det gäller att hantera krigets konsekvenser utan att undergräva respekten för rättsstatens principer och demokratin.

Medlemmar i forskararbetsgruppen för Ukraina bör vara inriktade på motståndskraft, social sammanhållning, rättsstatsuppbyggnad, demokratisering och social rättvisa.

12. Västra Balkan

Inom ramen för Sveriges strategi för regionalt utvecklingsarbete med västra Balkan fokuserar FBA på konfliktlösning, förebyggande arbete och förtroendeskapande genom att skapa bättre förutsättningar för försoning och ett mindre polariserat samhälle. FBA:s verksamhet ska bidra till fredliga och inkluderande samhällen, och det övergripande målet är bättre förutsättningar för inkluderande försoningsprocesser samt konflikt- och våldsförebyggande insatser. Det mesta av FBA:s arbete i regionen sker i Bosnien och Hercegovina och är för närvarande i en uppstartsfas. FBA arbetar huvudsakligen på två områden: 1) Dialogutrymme för försoning; och 2) Förebyggande av konflikter och vertikal försoning genom stöd till rättighetsbaserad styrning.

Medlemmar i forskararbetsgruppen för Västra Balkan bör ha ingående kunskap om Västra Balkan och dess länder, med inriktning på skapande av tillit, social sammanhållning, demokratisk styrning, konfliktförebyggande och dialog.

13. Östeuropa

I och med kriget i Ukraina har försvaret och säkerheten i Östra Europa hamnat högt på Sveriges dagordning. I drygt ett år har FBA deltagit i genomförandet av regeringens strategi för Sveriges reformsamarbete med Östeuropa 2021–2027, i vilken Moldavien är ett prioriterat land jämte Ukraina. Inom ramen för strategin strävar FBA efter att ge stöd till de regioner som har drabbats av kriget i Ukraina. Givet pågående reformprocesser i Moldavien fokuserar FBA på att det stöd som landet behöver för att bygga upp motståndskraft mot konflikt och stärka sin ställning som EU-kandidatland. FBA bygger för närvarande upp verksamheten och nätverken i landet, bland annat genom inledande diskussioner med Moldaviens inrikesministerium.

Medlemmar i forskararbetsgruppen för Östeuropa bör ha ingående kunskap om regionen, med fokus på säkerhetssektorreform, demokratisk styrning och konfliktförebyggande.

14. Avväpning, demobilisering och återintegrering (DDR) av före detta kombattanter samt övergångssäkerhet

FBA:s DDR-program arbetar särskilt med vissa forskningsområden som bidrar till utvecklingen av DDR. Det omfattar psykosocialt stöd, militär återintegrering (brist på riktlinjer och hur denna återintegrering skiljer sig från civil återintegrering på person- och gruppnivå), klimatförändringar (rekryteringsmönster, väpnade grupper, hur viktig klimatförändringen är i förhållande till andra skäl att ansluta sig till dessa grupper), utvärdering av CVR (*Community*

Violence Reduction) och förebyggande arbete, allmänna DDR-processer riktade mot unga samt mer traditionell samhällsbaserad återanpassning (CBR).

Medlemmar i forskararbetsgruppen för DDR bör ha erfarenhet av och forskningsbakgrund med fokus på DDR, rekryteringsmönster, informella återanpassningsmetoder, klimatförändring och icke-statliga väpnade grupper (NSAG).

15. Dialog och fredsmedling

Enheten för dialog och fredsmedling erbjuder dialog- och medlingsrelaterad facilitering och processtöd för globala, bilaterala och regionala partners. Detta bidrag kan inriktas på kapacitetsuppbyggnad, rådgivning, utveckling av politiken eller processtöd. Idag omfattar FBA:s arbete på detta område skräddarsytt stöd i Irak, Liberia, Mali, Moçambique, Myanmar, Somalia samt regionerna i Östeuropa (Ukraina och Moldavien) och västra Balkan (fokus på Bosnien och Hercegovina). Enheten har också ett långvarigt samarbete med FN och bidrar till FN:s kapacitet för konfliktförebyggande, dialog och fredsmedling.

Medlemmar i forskararbetsgruppen för dialog och fredsmedling bör ha erfarenhet av konfliktförebyggande, dialog och fredsmedling.

16. Fredsbevarande insatser

FBA arbetar i många konfliktdrabbade länder där internationella organisationer har fått i uppdrag att genomföra fredsinsatser. FBA bidrar till fredsinsatserna genom att främja kapacitetsuppbyggnad inom ledarskap och samverkan, säkerhetssektorreform och DDR. FBA sänder också ut personal till fredsinsatser. FBA samarbetar också med FN:s fredsinsatser och EU:s GSFP-uppdrag inom ramen för en övergripande strategi. En arbetsgrupp om fredsinsatser ska hjälpa FBA att förstå och utforma kontextualiserade och lokaliserade strategier för krishantering och civil kapacitet.

Medlemmar i forskararbetsgruppen för fredsbevarande insatser bör fokusera på civil krishantering under konflikter, fredsbevarande insatser som är relevanta för säkerhetssektorreform och DDR samt lokaliserade strategier för civil krishantering, inriktade på regioner där FBA arbetar.

17. Fredsprocesser

FBA:s program för fredsprocesser bidrar med direkta åtgärder för att främja reella framsteg i fredsförhandlingar och politiska förhandlingar som en del av Sveriges utrikespolitiska prioriteringar och agenda. Programmet ger 1) stöd till konfliktparter, tredje parter och andra nationella eller globala aktörer genom teknisk och tematisk rådgivning, processutformning och kapacitetsuppbyggnad, 2) stöd till inkludering och faktiskt deltagande med jämställdheten i fokus och 3) facilitering av dialog och politiskt känsliga samtal. FBA upprättar plattformar för fred genom att utveckla relationer och förtroenden som bygger upp och stärker samförståndet. Verksamhet som ökar konfliktparternas möjligheter att uppnå förhandlade, jämställda och inkluderande lösningar på våldsamma konflikter. Medlemmar i forskararbetsgruppen med fokus på fredsprocesser bör bestå av forskare som är inriktade på fredsmedling, förhandling, kvinnor i fredsprocessen, skapande av tillit och konfliktförebyggande.

18. Kvinnor, fred och säkerhet (WPS)

FBA främjar en institutionalisering av jämställdhetsarbetet i nationella, regionala och internationella organisationer. Verktygen för detta utgörs av institutionell kartläggning och bedömningar samt olika former av stöd till chefer (*gender-responsive leadership*) och experter såsom jämställdhetsrådgivare. FBA:s utgångspunkt är att jämställdhetsarbete kräver såväl jämställdhetsintegrering som särskilda jämställdhetsinsatser. FBA arbetar långsiktigt med sina partner i processer som genom små konkreta steg med tiden ska leda till ökad institutionalisering.

Medlemmar i forskararbetsgruppen för kvinnor, fred och säkerhet bör ha fokus på jämställdhet, kvinnor, fred och säkerhet samt kvinnor inom fredsbyggande.

19. Ledarskap och samverkan

FBA bidrar till fredsinsatsers effektivitet genom insatser för bra ledarskap och fungerande samverkan. FBA strävar efter att stärka institutioners, ledares och ledarskapsgruppers förmåga att faktiskt fullgöra sina uppdrag och därigenom i hög grad bidra till fredsinsatsernas framgång. Dessutom bidrar FBA aktivt till uppläggningsen av politiken, genomförandet av politiken och bästa praxis för ledarskap och samverkan i fredsinsatser. Grunden för FBA:s strategi är att det krävs en holistisk satsning inom policyramverk/institutioner, team och enskilda personer för ett bra ledarskap och samverkan, vilket ses som viktiga framgångsfaktorer för effektiva fredsinsatser. FBA vill också bidra till kunskap och bästa praxis genom evidens från vårt arbete. Här ska medlemmar i forskararbetsgruppen bidra med värdefullt stöd till vårt arbete genom att undersöka framgångsfaktorer i genomförande av uppdragen i Komplexa kontexter och fredsinsatser samt undersöka och systemledarskapsmodellen och dess tillämpningsområde inom ramen för FN:s fredsinsatser och EU:s civila krishantering.

20. Rättighetsbaserad samhällsstyrning

FBA främjar rättighetsbaserad styrning genom att tillämpa rättsstatens principer i konflikttrabbade länder och länder efter konflikter, med fokus på deltagande, icke-diskriminering, insyn och ansvar. Principer som tillämpas i processer som stärker tilliten mellan staten och individen och leder till mer demokratisk styrning. FBA strävar efter ökad kapacitet hos ansvariga myndighetsaktörer och inom processer, samt arbetar för att upprätta plattformar för dialog och samarbete med rättighetshavare. Exempelvis stöd till statstjänstemäns utveckling och professionalisering och stöd till det civila samhällets förmåga för dialog och ansvarutkrävande. Enheten för samhällsstyrning bidrar till sju strategier för att stärka den demokratiska styrningen och den praktiska tillämpningen av den rättighetsbaserade styrningen på lokal nivå, exempelvis i konstitutionella processer (Myanmar), i stärkandet av lokal motståndskraft (Ukraina och Moldavien), i stöd till statstjänstemän (Liberia), genom kvinnors deltagande i valprocesser (Somalia), genom deltagande och samverkan mellan institutioner och det civila samhället (Irak) samt genom kopplingen mellan styrning och klimatsäkerhet (DRK) respektive försoning (Bosnien). Medlemmar i forskararbetsgruppen för rättighetsbaserad styrning bör ha dokumenterad erfarenhet inom området konstitutionella reformer och processer,

valprocesser, kvinnors självbestämmande inom politiken, civilsamhällesorganisationernas självbestämmande, insyn och skapande av tillit för formella institutioner.

21. Säkerhetssektorreform (SSR)

I de flesta länder är ett flertal aktörer involverade i tillhandahållande, hantering och tillsyn av säkerhetstjänster. Därför kan det vara gynnsamt om dessa aktörer också är delaktiga i reformprocesserna. En säkerhetssektorreform bör leda till stärkt effektivitet, insyn, ansvar och överkomlig inom säkerhetssektorn. Dessa mål är nära sammankopplade och stärker varandra. En statsövergripande strategi som omfattar alla delar av säkerhets- och rättvisekedjan förbättrar reformprocessens effektivitet som helhet. Det är också viktigt att ta hänsyn till icke-statliga aktörer, såsom det civila samhället, lokala ledare och traditionella säkerhetsaktörer.

Medlemmar i forskararbetsgruppen för säkerhetssektorreform bör ägna sig åt säkerhetssektorreformprocessen, säkerhetssektorreform efter konflikter, säkerhetssektorreform och rättsväsendet, säkerhet och ledarskap samt politiska faktorer som styr säkerhetssektorreformer.

22. Unga, fred och säkerhet (YPS)

I sitt arbete för unga, fred och säkerhet fokuserar FBA på att utveckla hjälpmedel som handböcker, utbildningsverktyg, lärandeforum, rådgivning, mentorskap och metodarbete för vidareutveckling av agendan för unga, fred och säkerhet. Verksamheten är i första hand inriktad på FN globalt och regionalt men utforskar också möjligheter att skapa bättre förutsättningar för genomförande av agendan med OSSE, EU och Nato. Inom ramen för de bilaterala och regionala aktiviteterna i Irak, Palestina, Mali, Somalia och DRK är syftet med verksamheten att komplettera och sträva efter synergieffekter med andra initiativ, både FBA:s egna och andra aktörers. Arbetet är väl förankrat och bygger på lokala behov för att bidra till ökat ägarskap och hållbarhet.

Forskararbetsgruppen för unga, fred och säkerhet bör bestå av forskare som är aktiva på området unga, fred och säkerhet och FN:s agenda för unga, med en ingående kunskap om det lokala sammanhanget i konfliktområden som FBA arbetar i.

23. Klimatsäkerhet

Forskararbetsgruppen för klimatsäkerhet bör rådge FBA kring hur klimätförändringar och miljöförstörelse påverkar konfliktförebyggande och freds- och statsbyggande processer på lokal, nationell, regional och internationell nivå. Forskararbetsgruppen ska fokusera på frågor som rör klimätförändringarnas politiska, sociala, ekonomiska och miljömässiga påverkan. Dessutom ska den fokusera på de utmaningar som internationella och nationella organisationer för konfliktförebyggande och fredsbyggande står inför i arbetet med att stärka social sammanhållning inom och mellan grupper, samt när det gäller att utveckla en inkluderande och effektiv styrning som gör att samhället på ett fredligt sätt kan hantera chocker som uppkommer på grund av klimätrelaterade säkerhetsrisker.

Till forskararbetsgruppen för klimatsäkerhet söker FBA forskare som är aktiva på området för klimatsäkerhet och konfliktförebyggande, klimatsäkerhet och säkerhetsrisker, DDR och klimatsäkerhet samt lokalsamhällets motståndskraft mot klimatförändringar.

24. Metodutveckling och utvärdering i komplexa miljöer

Denna forskararbetsgrupp ska fokusera på utvecklingen av forskningsbaserade metoder för uppföljning av resultat och utvärdering för att identifiera kortsiktiga och långsiktiga resultat och/eller effekter i komplexa miljöer, med fokus på konfliktsituationer. Medlemmar i forskararbetsgruppen bör bestå av forskare som aktivt tillämpar metoder för att fånga upp och utvärdera effekter av interventioner och insatser inom fred och säkerhet. Metoderna måste vara avpassade för de komplexa och föränderliga platser/sammanhang/system som FBA bedriver verksamhet i.